

GLOSSARY of the European Convention on Human Rights

GLOSARIUSZ Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

English-Polish
Polish-English

Angielsko-Polski
Polsko-Angielski

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

GLOSSARY
of the European Convention
on Human Rights

GLOSARIUSZ
Europejskiego Trybunału
Praw Człowieka

English-Polish
Angielsko-Polski

Polish-English
Polsko-Angielski

All requests concerning the reproduction
or translation of all or part of this document should
be addressed to the Directorate of Communication
(F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int).
All other correspondence concerning this document
should be addressed to the Secretariat of the
Directorate General Human Rights and Rule of Law.

Cover and layout: Document and Publications
Production Department (SPDP), Council of Europe

© Council of Europe, July 2018
Printed at the Council of Europe

English-Polish

A

abduction	uprowadzenie
abolition of the death penalty	zniesienie kary śmierci
absence of a public hearing	brak publicznej rozprawy
absence of intention to pursue petition	brak zamiaru podtrzymania skargi
absence of right to compensation	brak prawa do odszkodowania
<i>absentia [in]</i>	nieobecność [w]
absolutely necessary	bezwzględnie konieczne
absolute rights	prawa bezwzględne
abuse of the right of petition	nadużycie prawa do skargi
access to court	dostęp do sądu
access to information	dostęp do informacji
access to relevant files	dostęp do odpowiednich akt
accessibility	dostępność
acquittal at first instance	uniewinnienie w pierwszej instancji
action for damages	powództwo o odszkodowanie
<i>actio popularis</i>	skarga obywatelska
adequate facilities	odpowiednie możliwości
adequate time	odpowiedni czas
adjourn the case	odroczyć sprawę
administrative detention	areszt administracyjny
administrative practice	praktyka administracyjna
administrative proceedings	postępowanie administracyjne
admissibility criteria	kryteria dopuszczalności
admissible/illegality/decision	postanowienie o dopuszczalności
admit (evidence)	dopuścić (dowód)
adoption of a judgment	przyjęcie wyroku
adversarial trial/adversarial hearing	postępowanie kontradiktoryjne/ rozprawa kontradiktoryjna
after conviction	po skazaniu
age of criminal responsibility	wiek odpowiedzialności karnej
aim	cel
alcoholics	alkoholicy
aliens	cudzoziemcy
allegation	zarzut

allocate	przydzielić
allowance	świadczenie
alternative civil service	zastępcza służba cywilna
anonymous petition	anonimowa skarga
appeal on a point of law	odwołanie/apelacja na podstawie kwestii prawnych
appellant	odwołujący się
applicability	możliwość zastosowania
applicable provisions	przepisy mające zastosowanie
applicant	skarżący
applicant State party	skarżące Państwo-Strona
application for release from detention	wniosek o uchylenie tymczasowego aresztowania
apprehension	zatrzymanie
arbitrariness	arbitralność
arbitrary action	działanie arbitralne
arbitrary arrest/detention	arbitralne aresztowanie/aresztowanie
arbitrary deprivation of liberty	arbitralne pozbawienie wolności
arguable claim	dający się uzasadnić zarzut
arrest	aresztownie
arrest warrant	nakaz aresztowania
assault	atak
asylum-seeker	ubiegający się o azyl
award compensation/damages	zasądzić odszkodowanie/ odszkodowanie

B

bailiff	komornik
bankruptcy	bankructwo
biased	stronniczy
bill of indictment	akt oskarżenia
binding judgment	wiązący wyrok
bringing before competent authority	postawienie przed kompetentnym organem
bringing before competent legal authority	postawienie przed kompetentnym organem prawnym
brought promptly before judge or other officer authorised by law to exercise judicial power	szybko postawiony przed sędzią lub innym funkcjonariuszem uprawnionym przez prawo do wykonywania władzy sądowniczej

C

<p>capital punishment case case-law cassation appeal causal link change religion or belief charged with criminal offence charges child born out of wedlock choice of the legislature circumstances of the case civil proceedings civil rights and obligations</p> <p>civilian substitute service civil service claim coercion (administrative) collective complaint collective exercise of freedom of expression collective punishment commit an offence Committee of Ministers common ground comparable situation compatibility with the Convention compensation competent court competent legal authority complaint composition compulsory compulsory labour concurring opinion</p> <p>conditional release conditions of detention</p>	<p>kara śmierci sprawa orzecznictwo skarga kasacyjna/kasacja związek przyczynowy zmiana religii lub wierzenia oskarżony o popełnienie przestępstwa zarzuty nieślubne dziecko wybór ustawodawcy okoliczności sprawy postępowanie cywilne prawa i obowiązki o charakterze cywilnym zastępcza służba cywilna służba cywilna roszczenie przymus (administracyjny) skarga zbiorowa zbiorowe korzystanie z wolności wyrażania opinii zbiorowa kara popełnić przestępstwo Komitet Ministrów wspólna podstawa porównywalna sytuacja zgodność z Konwencją odszkodowanie właściwy sąd właściwy organ prawny skarga skład obowiązkowy praca przymusowa zdanie odrębne do uzasadnienia wyroku/zdanie równoległe warunkowe zwolnienie warunki aresztowania</p>
--	---

conduct of the proceeding	prowadzenie postępowania
confidentiality	poufność
conscientious objection	sprzeciw sumienia/klauzula sumienia
conscientious objector	korzystający ze sprzeciwu sumienia
constitute	stanović
constitutional proceedings	postępowanie przed sądem konstytucyjnym
constitutionality	konstytucyjność
continued detention	dalsze aresztowanie
continued examination not justified	nieuzasadnione dalsze badanie
continuing situation	sytuacja o charakterze ciągłym
control of use of property	kontrolowane korzystanie z własności
conviction	skazanie
convincingly demonstrate	przekonująco wykazać
costs and expenses	koszty i wydatki
Court holds ...	Trybunał uznaje...
court of appeal	sąd odwoławczy/apelacyjny
criminal charge	zarzut karny
criminal offence	przestępstwo karne
criminal proceedings	postępowanie karne
custody of children	opieka nad dziećmi
custody record	dokumentacja dotycząca aresztowania
custody suite	areszt śledczy

D

date of lodging of a complaint	data wniesienia skargi
death penalty	kara śmierci
decision	decyzja
default interest	odsetki
defamation	zniesławienie
defence from unlawful violence	obrona przed bezprawną przemocą
defence through legal assistance	obrona przez pomoc prawną
defend in person	bronienie się osobiście
defendant state party	pozwane państwo strona
degrading punishment	poniżająca kara
degrading treatment	poniżające traktowanie
delays in payment of compensation for expropriation	zwłoka w wypłacie odszkodowania za wywłaszczenie
delays in the proceedings	zwłoka w postępowaniu

deliver a judgment
democratic society
demonstration
denial of access to lawyer
deprivation of liberty
deprivation of possession
deprivation of property
derogable rights and freedoms

derogation
derogation in time of war or
other public emergency
destruction of possessions and home
detention on remand
determine
determination
diligence
diplomatic assurances
directly imputable
to the local authorities
disability pension
(forced) disappearance
disciplinary proceedings
disclosure of identity
discrimination
dismissal
dismissal from civil service
dismissal of appeal on points of law
dispute
dissemination
dissenting opinion
dissolution
(of an association, political party, etc.)
documentary evidence
domestic legislation
double jeopardy

drug addicts
duties and responsibilities
duty solicitor

wydać wyrok
społeczeństwo demokratyczne
demonstracja
odmowa dostępu do prawnika
pozbawienie wolności
pozbawienie mienia
pozbawienie własności
prawa i wolności mogące podlegać
uchyleniu
uchylenie
uchylenie w czasie wojny lub innego
niebezpieczeństwa publicznego
zniszczenie mienia i domu
tymczasowe aresztowanie
określić
określenie
staranność
gwarancje dyplomatyczne
bezpośrednio przypisywany władzom
lokalnym
renta dla osób niepełnosprawnych
(przymusowe) zaginięcie
postępowanie dyscyplinarne
ujawnienie tożsamości
dyskryminacja
oddalenie
wydalenie ze służby cywilnej
oddalenie odwołania/apelacji
spór
rozpowszechnianie
zdanie odrębne
rozwiązanie
(stowarzyszenia, partii politycznej, etc.)
dowód z dokumentu
prawo krajowe
ponowne sądenie/karanie w tej samej
sprawie
uzależnieni od narkotyków
obowiązki i odpowiedzialność
radca prawny

E

<p>educational supervision effect lawful arrest</p> <p>effective access to a court effective domestic remedy effective remedy effectiveness of investigation into (murder) enforceable judicial decision</p> <p>enforcement proceeding engagements undertaken by parties environment elections by secret ballot equality before the law equality of arms equitable basis established by law examination of the appeal examination of circumstances examination of witnesses examine all the facts arguing for or against examine the second set of proceedings excessive length of proceedings exclusion of press exclusion of public execution exercise the jurisdiction exemption from exhaustion of domestic remedies exhaust domestic remedies exhaustion of domestic remedies expel expiry of time-limit expropriation expulsion</p>	<p>nadzór edukacyjny wykonać aresztowanie zgodne z prawem skuteczny dostęp do sądu skuteczny środek krajowy skuteczny środek skuteczność śledztwa w sprawie (zabójstwa) podlegające egzekucji/wykonalne orzeczenie sądu postępowanie egzekucyjne zobowiązania podjęte przez strony środowisko tajne wybory równość wobec prawa równość broni sprawiedliwa podstawa ustanowiony przez prawo badanie odwołania/apelacji badanie okoliczności przesłuchanie świadków badanie wszystkich faktów za lub przeciw badanie drugiego postępowania przewlekłość postępowania wyłączenie mediów wyłączenie jawności egzekucja wykonywanie jurysdykcji zwolnienie od obowiązku wykorzystania krajowych środków wykorzystać krajowe środki wykorzystanie krajowych środków wydalić upływ terminu wywłaszczenie wydalenie</p>
---	---

extend the detention on remand	przedłużenie tymczasowego aresztowania
extent strictly required by situation	zakres ściśle uzasadniony okolicznościami sprawy
extensive	rozległy
extradition	ekstradycja
extraterritorial jurisdiction	jurysdykcja eksterytorialna

F

fair hearing	rzetelna rozprawa
fairness of proceedings	rzetelność postępowania
family life	życie rodzinne
feeling of fear, anguish and inferiority	uczucie strachu, udręczenia i poniżenia
final domestic decision	prawomocna/ostateczna decyzja krajowa
forced evacuation	przymusowa ewakuacja
forced labour	praca przymusowa
forensic expert	biegły sądowy
form/join trade unions	tworzyć związki zawodowe/ przystąpić do związków zawodowych
foreseeability	przewidywalność
found a family	założyć rodzinę
free assistance of an interpreter	bezpłatna pomoc tłumacza
free elections	wolne wybory
free legal assistance	bezpłatna pomoc prawna
freedom of association	wolność stowarzyszania się
freedom of conscience	wolność sumienia
freedom of correspondence	wolność korespondowania
freedom of expression	swoboda wypowiedzi
freedom of movement	swoboda poruszania się
freedom of opinion	wolność wyrażania opinii
freedom of peaceful assembly	wolność pokojowych zgromadzeń
freedom of religion	wolność wyznania
freedom of the press	wolność mediów
freedom of thought	wolność myśli
freedom to choose a place of residence	wolność wyboru miejsca zamieszkania
freedom to impart ideas	wolność wyrażania podglądów
freedom to impart information	swoboda przekazywania informacji

freedom to manifest religion
freedom to receive ideas
freedom to receive information
friendly settlement
fundamental freedoms
fundamental values of a democratic society
fundamental defect in proceedings

wolność manifestowania przekonań religijnych
wolność przyjmowania poglądów
wolność otrzymywania informacji
ugoda
podstawowe wolności
podstawowe wartości społeczeństwa demokratycznego
podstawowe wady postępowania

G

general interest
general principles of international law
general principles of law recognised by civilized nations
genuine requirement
The Government
grant applicant's claim
grant legal aid
gross violations
grounds "relevant" and "sufficient"
group of individuals
guarantees to appear for trial

ogólny interes
ogólne zasady prawa międzynarodowego
ogólne zasady prawa uznawane przez cywilizowane narody
rzeczywisty wymóg
Rząd
uznać roszczenie skarżącego
przyznać pomoc prawną
rażące naruszenia
"właściwe" i "wystarczające" podstawy
grupa jednostek
gwarancje stawienia się na procesie

H

harassment
has not sufficient means
heavier penalty
high contracting party
higher tribunal
hinder the exercise of the right of petition
holding facility
home
humiliating punishment

nękanie
nie ma wystarczających środków
surowsza kara
Wysoka Układająca się Strona
sąd wyższej instancji
przeszkodzić w wykonaniu prawa do skargi
jednostka penitencjarna
dom
poniżająca kara

ill-treatment of detainees/in custody

illegal detention

impartial tribunal

impartiality of a judge

imposition of fine

imprisonment

impunity

imputability

in accordance with law

in force

in the capacity of

inability to secure compliance with
the judgment

inadmissibility

inapplicability

incitement to hatred and hostility

indemnification

independent tribunal

individual

individual application/petition

individual measures

ineffectiveness of remedies

information in detail

information in language understood

information on charge

information on nature and cause of
accusation

information on reasons for arrest

inhuman punishment

inhuman treatment

inter-State case

interests of justice

interests of members

interests of society as a whole

interference

interim measure

international obligations

złe traktowanie osób tymczasowo
aresztowanych/w areszcie

niezgodne z prawem aresztowanie

bezzstronny trybunał

bezzstronność sędziego

nałożenie grzywny

osadzenie w więzieniu

bezkarność

przypisywalność

zgodnie z prawem

w mocy

w charakterze

niezdolność do zapewnienia zgodności
z wyrokiem

niedopuszczalność

niemożność zastosowania

podżeganie do nienawiści i wrogości

odszkodowanie

niezależny trybunał

jednostka/indywidualny/jednostkowy

skarga indywidualna

środki indywidualne

nieskuteczność środków

szczegółowe informacje

informacja w zrozumiałym języku

informacja o zarzutach

informacja o charakterze i przyczynie
oskarżenia

informacja o powodach aresztowania

niehumanitarne karanie

niehumanitarne traktowanie

sprawa międzypaństwowa

interes wymiaru sprawiedliwości

interes członków

interes całego społeczeństwa

ingerencja

środek tymczasowy

zobowiązania międzynarodowe

interrogation
intimidation

przesłuchanie
zastraszenie

J

join trade unions
joint opinion
judge or other officer exercising
judicial power
judgment
judgments are essentially declaratory
in nature
judicial authorities
judicial officer
judicial review
jurisdiction of states
jurisdiction of the Court
jurisprudence
just satisfaction
justified by the public interest
in a democratic society
justify the interference
juvenile delinquency

przystąpić do związków zawodowych
wspólna opinia
sędzia lub inny urzędnik wykonujący
władzę sądową
wyrok
wyroki mają z istoty charakter
deklaratoryjny
organy sądowe
urzędnik sądowy
kontrola sądowa
jurysdykcja państw
jurysdykcja Trybunału
orzecznictwo
słuszne zadośćuczynienie
uzasadniony interesem publicznym w
społeczeństwie demokratycznym
usprawiedliwić ingerencję
przestępczość nieletnich

L

lack of a public hearing
lack of diligence
lack of effective access to a tribunal
lack of effective remedy /
investigation/oral hearing
lack of promptness of information
language which an accused
understands
lapse of time
lawful arrest or detention

lawful order of a court
lawful restrictions
lawfulness of proceedings

brak publicznej rozprawy
brak staranności
brak skutecznego dostępu do sądu
brak skutecznego środka /
śledztwa/ustnej rozprawy
nieudzielenie informacji szybko
język, który oskarżony rozumie

upływ czasu
zgodne z prawem zatrzymanie lub
aresztowanie
zgodny z prawem nakaz sądu
zgodne z prawem ograniczenia
zgodność postępowania z prawem

lawyer	prawnik
legal aid or assistance	pomoc prawna
legal obligation	obowiązek prawny
legality of detention	legalność aresztowania
legitimate aim	uzasadniony cel
legitimate purpose	uzasadniony zamiar
length of civil/criminal proceedings	długość postępowania cywilnego/ karnego
length of detention on remand	długość tymczasowego aresztowania
length of pre-trial detention	długość tymczasowego aresztowania
level of jurisdiction	szczebel jurysdykcji
liability	odpowiedzialność
liable under the Convention	odpowiedzialny na podstawie Konwencji
liberty of movement	swoboda poruszania się
liberty of person	wolność osobista
licensing of broadcasting, television and cinema enterprises	koncesjonowanie nadawania, przedsiębiorstwa telewizyjne i kinowe
life	życie
life of the community	życie społeczności
life of the nation	życie narodu
life sentence	kara dożywotniego więzienia
limitation on use of restrictions on rights	ograniczenia w korzystaniu z ograniczania praw
limitations to protect democratic society	ograniczenia w celu ochrony społeczeństwa demokratycznego
limitations to protect the rights of others	ograniczenia w celu ochrony praw innych osób
limited jurisdiction	ograniczona jurysdykcja
living instrument	żywy instrument
local needs and conditions	lokalne potrzeby i warunki
<i>locus standi</i>	<i>locus standi</i> /legitymacja
lodge an application	wnieść skargę
loss of property	utrata własności

M

make financial award	zasądzić zadośćuczynienie pieniężne
maintaining the authority and impartiality of the judiciary	utrzymanie autorytetu i bezstronności sądownictwa
manifestly ill-founded	oczywiście bezzasadny

manifest religion or belief	uzewnętrznianie religii lub wyznania
margin of appreciation	zakres (margines) swobody
marriageable age	wiek uprawniający do zawarcia małżeństwa
material damage	szkoda majątkowa
matter resolved	sprawa rozstrzygnięta
measures necessary in the interests of children	środki niezbędne dla dobra dziecka
measures of a general character	środki o charakterze ogólnym
measures similar to expropriation	środki podobne do wywłaszczenia
media	media
members of a minority group	członkowie grupy mniejszości
members of administration	członkowie administracji
members of armed forces	członkowie sił zbrojnych
members of police	członkowie policji
memorandum	memorandum
mental anguish/suffering	psychiczne udręczenie/cierpienie
merits of individual application/inter-state application	meritum skargi indywidualnej/skargi między państwowej
merits of the complaint	meritum skargi
military service	służba wojskowa
minimum degree of protection to which citizens are entitled under the rule of law in a democratic society	minimalny stopień ochrony, do której uprawnieni są obywatele na podstawie rządów prawa w społeczeństwie demokratycznym
minimum level of severity	minimalny poziom dolegliwości
minor offence	przestępstwo mniejszej wagi
minority	mniejszość
minors	nieletni
miscarriage of justice	pomyłka sądowa
moderate physical punishment	lekka kara cielesna
monitoring of prisoners' correspondence/telecommunications/telephones	monitorowanie korespondencji osadzonych/telekomunikacji/ telefonów
moral damage	szkoda moralna/niemajątkowa
morals	moralność

N

narrow interpretation	wąska interpretacja
national authority	organ krajowy

national court
national law
national minority
national origin
national security
nationalisation
nature of punishment
nature of interference
ne bis in idem/non bis in idem principle
necessary in a democratic society

negative obligation
negotiations
new or newly discovered facts
no significant disadvantage
non-derogable rights and freedoms

non-enforcement
non-exhaustion
non-exhaustion of domestic remedies
non-governmental organisation
non-official summary
non-pecuniary damage
normal civic obligations
notification
notification of a derogation
null and void
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege

sąd krajowy
prawo krajowe
mniejszość narodowa
pochdzenie narodowe
bezpieczeństwo narodowe
nacjonalizacja
charakter kary
charakter ingerencji
zasada powagi rzeczy osądzonej
niezbędne w demokratycznym społeczeństwie
negatywny obowiązek
negocjacje
fakty nowe lub wcześniej nieznanne
brak znaczącego uszczerbku
prawa i wolności o charakterze bezwzględnym (nie podlegające uchyleniu)
niewykonanie
niewyczerpanie
niewyczerpanie środków krajowych
organizacja pozarządowa
nieoficjalne podsumowanie
szkoda niemajątkowa
zwykłe obowiązki obywatelskie
notyfikacja
notyfikacja derogacji
nieważny
nie ma kary bez ustawy
nie ma przestępstwa bez ustawy

O

objective and reasonable justification
obligation of performing military service
obligation prescribed by law
observance
obtain attendance of witnesses

obiektywne i racjonalne uzasadnienie
obowiązek odbycia służby wojskowej
obowiązek przewidziany prawem
przestrzeganie
zapewnić obecność świadków

officer authorised by law to exercise
judicial power
Ombudsperson
oral hearing
oral submission
order release
ordinary courts
originate
other status
outstanding interest
outweigh

funkcjonariusz uprawniony przez prawo
do wykonywania władzy sądowej
Rzecznik Praw Obywatelskich
rozprawa odbywająca się ustnie
ustne oświadczenie
nakaz zwolnienia
sądy powszechne
pochodzić
inny status
zaległe odsetki
przeważać

P

parental authority
parents' religious and philosophical
convictions
particular circumstances of the case
particular level of severity
peaceful assembly
peaceful enjoyment of possessions
pecuniary damage
penalty
periodic review of the continuing
lawfulness of detention
permit for a demonstration
persons of unsound mind
physical integrity
physical liberty and security
physical punishment
physical suffering
pilot judgment
placement in custody
plea of inadmissibility
plot of land
pluralism in education
police surgeon
political activity
political asylum
political or other opinion

władza rodzicielska
przekonania religijne i filozoficzne
rodziców
szczególne okoliczności sprawy
szczególny poziom dolegliwości
pokojowe zgromadzenie
spokojne korzystanie z własności
szkoda majątkowa
kara
okresowa kontrola zgodności z prawem
tymczasowego aresztowania
zezwoleń na demonstrację
osoby chore psychicznie
integralność fizyczna
wolność i bezpieczeństwo osobiste
kara cielesna
cierpienie fizyczne
wyrok pilotażowy
umieszczenie w areszcie
zarzut niedopuszczalności
działka gruntu
pluralizm w edukacji
sierżant policji
działalność polityczna
azyl polityczny
opinia polityczna lub inna

political party	partia polityczna
political rights	prawa polityczne
positive obligations	pozytywne obowiązki
possessions	mienie/własność
power of attorney	pełnomocnictwo
power to overturn decision of the court	uprawnienie do uchylecia orzeczenia sądu
practical and effective protection	praktyczna i skuteczna ochrona
prejudice interests of justice	naruszać interes wymiaru sprawiedliwości
pre-trial detention	tymczasowe aresztowanie
preliminary objection/investigation	wstępny sprzeciw/śledztwo
preparation of defence	przygotowanie obrony
prescribed by law	przewidziane przez prawo
present-day conditions	aktualne warunki
presidential pardon	prezydenckie ułaskawienie
press	prasa/media
pressing social need	pilna potrzeba społeczna
presumed paternity	domniemane ojcostwo
presumption in respect of factors	domniemanie w odniesieniu do czynników
presumption of innocence	domniemanie niewinności
prevent disorder	ochrona porządku
prevent escape	zapobieganie ucieczce
prevent unauthorised entry into country	zapobieganie nielegalnemu przekroczeniu granicy
preventing the disclosure of information received in confidence	zapobieganie ujawnieniu informacji uzyskanej poufnie
prevention of crime	zapobieganie przestępstwu
prevention of disorder	ochrona porządku
prevention of spreading of infectious diseases	zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych
preventive detention	areszt zapobiegawczy
<i>prima facie</i>	na pierwszy rzut oka
prisoner	więzień/osadzony
private life	życie prywatne
procedural defect	brak formalny
procedural guarantees of review	proceduralne gwarancje kontroli
procedure prescribed by law	procedura przewidziana przez prawo
prohibition of	zakaz
prohibition of abuse of rights	zakaz nadużycia praw

prohibition of collective expulsion of aliens	zakaz zbiorowego wydalania cudzoziemców
prohibition of discrimination	zakaz dyskryminacji
prohibition of expulsion of a national	zakaz wydalania własnego obywatela
prohibition of imprisonment for debt	zakaz pozbawiania wolności za długi
prohibition of reservations	zakaz zastrzeżeń
prohibition of slavery and forced labour	zakaz niewolnictwa i pracy przymusowej
prohibition of torture	zakaz tortur
prompt and detailed information	szybka i szczegółowa informacja
prompt judicial control	szybka kontrola sądowa
prompt trial	szybki proces
promptly	niezwłocznie
promptly informed	niezwłocznie poinformowany
proof beyond reasonable doubt	dowód ponad rozsądną wątpliwość
property	własność
proportionality	proporcjonalność
proportionate to the legitimate aim pursued	proporcjonalny do uprawnionego zamierzonego celu
protection of health	ochrona zdrowia
protection of juveniles	ochrona nieletnich
protection of morals	ochrona moralności
protection of private life of the parties	ochrona życia prywatnego stron
protection of property	ochrona własności
protection of public order	ochrona porządku publicznego
protection of the rights and freedoms of others	ochrona praw i wolności innych
protection of the reputation of others	ochrona dobrego imienia innych
protection of the rights	ochrona praw
proved guilty according to law	uznany za winnego zgodnie z prawem
provided by law	przewidziane prawem (przez prawo)
provisional measure	środek tymczasowy
psychiatric evidence	dowód z badania psychiatrycznego
public	publiczny
public authority	władza publiczna
public emergency	zagrożenie porządku publicznego
public hearing	jawna rozprawa
public interest	publiczny interes
public judgment	wyrok ogłoszony publicznie
public opinion	opinia publiczna
public order	porządek publiczny
public safety	bezpieczeństwo publiczne

public service
publicity
pursue
pursue a legitimate aim

służba publiczna
rozgłos
dążyć do czegoś
dążyć do uprawnionego celu

Q

qualified rights
quell riot or insurrection

prawa kwalifikowane
stłumić zamieszki lub powstanie

R

racial discrimination
ratione loci
ratione materiae
ratione personae
ratione temporis
reasonable and objective justification
reasonable intervals
reasonable relationship of proportionality
reasonable suspicion
reasonable time
reasonableness of pre-trial detention

reasonably necessary to prevent fleeing

reasonably necessary to prevent offence

reasoning
receive and impart information and ideas
rectify the shortcomings
redress
referral to Grand Chamber
refugee
refusal
regardless of frontiers
Registry
reimbursement

dyskryminacja na tle rasowym
właściwość miejscowa
właściwość rzeczowa
właściwość osobowa
właściwość czasowa
racjonalne i obiektywne uzasadnienie
rozsądne okresy przerwy
rozsądny stosunek proporcjonalności

uzasadnione podejrzenie
rozsądny termin
racjonalność tymczasowego aresztowania
rozsądnie niezbędny dla zapobieżenia ucieczce
rozsądnie niezbędny dla zapobieżenia przestępstwu
uzasadnienie
otrzymywać i przekazywać informacje i opinie
uzupełnić braki formalne
naprawienie
odwołanie do Wielkiej Izby
uchodźca
odmowa
bez względu na granice
Kancelaria
refundacja/wynagrodzenie/zwrot

rejection of appeal	odrzućcie odwołania
rejection of one's application for release	odrzućcie czyjś wniosek o zwolnienie
release pending trial	zwolnienie na czas trwania postępowania
relevant domestic law	właściwe prawo krajowe
relevant domestic practice	właściwa praktyka krajowa
religion	religia
religious community	wspólnota religijna
religious instructions	nauka religii
religious practice	praktyka religijna
remand in custody	tymczasowe aresztowanie
rendition	wydanie/przekazanie
reopen the proceedings	wznówić postępowanie
representative	przedstawiciel
representative of Poland at the European Court of Human Rights	przedstawiciel Rzeczypospolitej Polskiej w Europejskim Trybunale Praw Człowieka
reputation	reputacja/dobre imię
required by interests of justice	wymagany przez interes wymiaru sprawiedliwości
residence	zamieszkanie
reservations	zastrzeżenia
respect for correspondence	poszanowanie korespondencji
respect for family life	poszanowanie życia rodzinnego
respect for home	poszanowanie domu
respect for parents' philosophical convictions	poszanowanie przekonań filozoficznych rodziców
respect for private life	poszanowanie życia prywatnego
respondent state's jurisdiction and responsibility	jurysdykcja pozwanego państwa i jego odpowiedzialność
<i>restitutio in integrum</i>	przywrócenie stanu poprzedniego
restitution of property	zwrot własności
restriction on freedom of movement	ograniczenie swobody poruszania się
restrictive interpretation	zawężająca wykładnia/interpretacja
retrial	ponowny proces
retroactive application of criminal/civil law	stosowanie prawa karnego/cywilnego wstecz
retroactivity	działanie wstecz
reunion of family	połączenie rodziny
review by a court	kontrola sądowa

review of lawfulness of detention

revision of an earlier judgment

right of access to

right of petition to

right to an effective remedy

right to individual application

right to liberty/security

right to marry

rights of defence

rule of law

rule of respect

ruling on an equitable basis

kontrola zgodności z prawem
tymczasowego aresztowania

rewizja wcześniejszego wyroku

prawo do dostępu do

prawo do skargi do

prawo do skutecznego środka
odwoławczego

prawo do skargi indywidualnej

prawo do wolności/bezpieczeństwa

prawo do zawarcia związku
małżeńskiego

prawo do obrony

rzędu prawa

zasada szacunku

wyrok oparty o zasadę słuszności

S

safeguards against abuse

same as matter already examined

same as matter submitted to other
procedure

same conditions

scheme for free legal aid

scope of court review

search

secrecy of correspondence

secret ballot

secret surveillance

Secretary General

secure fulfilment of obligation

prescribed by law

secure the payment of contributions
or penalties

security of person

seizure of

self-defence

separate set of proceedings

service exacted in case of emergency

gwarancje zabezpieczające przed
nadużyciem

taka sama kwestia, jak już badana

taka sama kwestia jak poddana innej
procedurze

takie same warunki

system pomocy prawnej

zakres kontroli sądowej

przeszukanie

tajemnica korespondencji

tajne głosowanie

tajny nadzór

Sekretarz Generalny

zapewnić wypełnienie zobowiązania
zawartego w prawie

zapewnić wypłatę należności lub kar
pieniężnych

bezpieczeństwo osobiste

zajęcie czegoś/konfiskata

obrona własna

odrębne postępowanie

służba wymagana w nagłych
wypadkach

service of a military character
servitude
sick leave
signature and ratification
systemic problem
six-month period/rule
slavery
social origin
social security
special circumstances
speediness of review
stand for election
statement of fact
statute-barred
strictly necessary
strictly proportionate
striking out applications
substitute service
supplementary opinion
surrender
summon the witness

służba o charakterze wojskowym
służebność
zwolnienie lekarskie
podpisanie i ratyfikacja
problem systemowy
okres/reguła sześciu miesięcy
niewolnictwo
pochodzenie społeczne
zabezpieczenie społeczne
szczególne okoliczności
szybkość kontroli
kandydowanie w wyborach
zestawienie faktów
przedawniony
bezwzględnie konieczne
bezwzględnie proporcjonalne
skreślanie skarg
służba zastępcza
opinia uzupełniająca
poddanie się
wezwanie świadków

T

take proceedings
taken alone
taking of property
tax penalty
taxation
territorial integrity
testify at trial
third party
threat to applicant's life
threat to the life of the nation
time of emergency
time when the act or omission
committed
torture
torture in police custody
trafficking in human beings

wszczęć postępowanie
sam, bez dodatkowych informacji
pozbawienie własności
kara skarbowa
opodatkowanie
integralność terytorialna
zeznawać w procesie
trzecia strona
zagrożenie dla życia skarżącego
stan zagrażający życiu narodu
stan niebezpieczeństwa publicznego
czas, w którym nastąpiło działanie/
zaniechanie
tortury
tortury w areszcie policyjnym
handel ludźmi

transfer of the property
transmit
treatment
trial within a reasonable time
tribunal established by law

przeniesienie własności
przekazać
traktowanie
postępowanie w rozsądnym terminie
sąd ustanowiony ustawą

U

unanimously
unfairness of proceedings
unidentified perpetrator
uniform law
universal suffrage
unlawful detention
unlawfulness
unreasonably long (procedure)
use of force/violence
use of property

jednogłośnie
niezręczność postępowania
niezidentyfikowany sprawca
jednolite prawo
powszechne wybory
bezprawne pozbawienie wolności
bezprawność
przewlekłe postępowanie
użycie siły/przemocy
korzystanie z własności

V

vagrants
value judgment
values of a democratic society

victim
violation
vote
vulnerability

włóczędzy
wypowiedź ocenna
wartości społeczeństwa
demokratycznego
ofiara
naruszenie
głosować
wrażliwość

W

waiver of the court fees
war or other public emergency
threatening the life of the nation

well-being of the community
withdrawal of parental rights

zwolnienie z opłat sądowych
wojna albo stan niebezpieczeństwa
publicznego zagrażającego życiu
narodu
dobrobyt społeczeństwa
pozbawienie praw rodzicielskich

without prejudice to the provisions of
Article ...

witness

wording

work required of detainee

work required to be done during
conditional release

worship

bez uszczerbku dla przepisu Artykułu

świadek

sformułowanie

praca wymagana od aresztowanego

praca, która ma być wykonana w czasie
warunkowego zwolnienia

kult

Polish-English

A

akt oskarżenia	bill of indictment
aktualne warunki	present-day conditions
alkoholicy	alcoholics
anonimowa skarga	anonymous petition
arbitralne aresztowanie/aresztowanie	arbitrary arrest/detention
arbitralne pozbawienie wolności	arbitrary deprivation of liberty
arbitralność	arbitrariness
areszt administracyjny	administrative detention
areszt śledczy	custody suite
areszt zapobiegawczy	preventive detention
aresztownie	arrest
atak	assault
azyl polityczny	political asylum

B

badanie drugiego postępowania	examine the second set of proceedings
badanie odwołania/apelacji	examination of the appeal
badanie okoliczności	examination of circumstances
badanie wszystkich faktów za lub przeciw	examine all the facts arguing for or against
bankructwo	bankruptcy
bez uszczerbku dla przepisu Artykułu	without prejudice to the provisions of Article ...
bez względu na granice	regardless of frontiers
bezkarność	impunity
bezpieczeństwo narodowe	national security
bezpieczeństwo osobiste	security of person
bezpieczeństwo publiczne	public safety
bezpłatna pomoc prawna	free legal assistance
bezpłatna pomoc tłumacza	free assistance of an interpreter
bezpośrednio przypisywany władzom lokalnym	directly imputable to the local authorities
bezprawne pozbawienie wolności	unlawful detention
bezprawność	unlawfulness
bezstronność sędziego	impartiality of a judge

bezwzględnie konieczne	absolutely necessary
bezwzględnie konieczne	strictly necessary
bezwzględnie proporcjonalne	strictly proportionate
biegły sądowy	forensic expert
brak formalny	procedural defect
brak prawa do odszkodowania	absence of right to compensation
brak publicznej rozprawy	absence of a public hearing
brak publicznej rozprawy	lack of a public hearing
brak skutecznego dostępu do sądu	lack of effective access to a tribunal
brak skutecznego środka / śledztwa/ustnej rozprawy	lack of effective remedy / investigation/oral hearing
brak staranności	lack of diligence
brak zamiaru podtrzymania skargi	absence of intention to pursue petition
brak znaczącego uszczerbku	no significant disadvantage
bronienie się osobiście	defend in person

C

cel	aim
charakter ingerencji	nature of interference
charakter kary	nature of punishment
cierpienie fizyczne	physical suffering
cudzoziemcy	aliens
czas, w którym nastąpiło działanie/ zaniechanie	time when the act or omission committed
członkowie administracji	members of administration
członkowie grupy mniejszości	members of a minority group
członkowie policji	members of police
członkowie sił zbrojnych	members of armed forces

D

dający się uzasadnić zarzut	arguable claim
dalsze aresztowanie	continued detention
data wniesienia skargi	date of lodging of a complaint
dążyć do czegoś	pursue
dążyć do uprawnionego celu	pursue a legitimate aim
decyzja	decision
demonstracja	demonstration

długość postępowania cywilnego/karnego	length of civil/criminal proceedings
długość tymczasowego aresztowania	length of detention on remand
długość tymczasowego aresztowania	length of pre-trial detention
dobrobyt społeczeństwa	well-being of the community
dokumentacja dotycząca aresztowania	custody record
dom	home
domniemane ojcostwo	presumed paternity
domniemanie niewinności	presumption of innocence
domniemanie w odniesieniu do czynników	presumption in respect of factors
dopuścić (dowód)	admit (evidence)
dostęp do informacji	access to information
dostęp do odpowiednich akt	access to relevant files
dostęp do sądu	access to court
dostępność	accessibility
dowód ponad rozsądną wątpliwość	proof beyond reasonable doubt
dowód z badania psychiatrycznego	psychiatric evidence
dowód z dokumentu	documentary evidence
dyskryminacja	discrimination
dyskryminacja na tle rasowym	racial discrimination
działalność polityczna	political activity
działanie arbitralne	arbitrary action
działanie wstecz	retroactivity
działka gruntu	plot of land

E

egzekucja	execution
ekstradycja	extradition

F

fakty nowe lub wcześniej nieznanne	new or newly discovered facts
funkcjonariusz uprawniony przez prawo do wykonywania władzy sądowej	officer authorised by law to exercise judicial power

G

głosować	vote
grupa jednostek	group of individuals
gwarancje dyplomatyczne	diplomatic assurances

gwarancje stawienia się na procesie
gwarancje zabezpieczające przed
nadużyciem

guarantees to appear for trial
safeguards against abuse

H

handel ludźmi

trafficking in human beings

I

informacja o charakterze i przyczynie
oskarżenia

information on nature and cause of
of accusation

informacja o powodach aresztowania

information on reasons for arrest

informacja o zarzutach

information on charge

informacja w zrozumiałym języku

information in language understood

ingerencja

interference

inny status

other status

integralność fizyczna

physical integrity

integralność terytorialna

territorial integrity

interes całego społeczeństwa

interests of society as a whole

interes członków

interests of members

interes wymiaru sprawiedliwości

interests of justice

J

jawna rozprawa

public hearing

jednogłośnie

unanimously

jednolite prawo

uniform law

jednostka/indywidualny/jednostkowy

individual

jednostka penitencjarna

holding facility

język, który oskarżony rozumie

language which an accused understands

jurysdykcja eksterytorialna

extraterritorial jurisdiction

jurysdykcja państw

jurisdiction of states

jurysdykcja pozwanego państwa i jego
odpowiedzialność

respondent state's jurisdiction
and responsibility

jurysdykcja Trybunału

jurisdiction of the Court

K

Kancelaria	Registry
kandydowanie w wyborach	stand for election
kara	penalty
kara cielesna	physical punishment
kara dożywotniego więzienia	life sentence
kara skarbowa	tax penalty
kara śmierci	capital punishment
kara śmierci	death penalty
Komitet Ministrów	Committee of Ministers
komornik	bailiff
koncesjonowanie nadawania, przedsiębiorstwa telewizyjne i kinowe	licensing of broadcasting, television and cinema enterprises
konstytucyjność	constitutionality
kontrola sądowa	judicial review
kontrola sądowa	review by a court
kontrola zgodności z prawem tymczasowego aresztowania	review of lawfulness of detention
kontrolowane korzystanie z własności	control of use of property
korzystający ze sprzeciwu sumienia	conscientious objector
korzystanie z własności	use of property
koszty i wydatki	costs and expenses
kryteria dopuszczalności	admissibility criteria
kult	worship

L

legalność aresztowania	legality of detention
lekka kara cielesna	moderate physical punishment
<i>locus standi</i> /legitymacja	<i>locus standi</i>
lokalne potrzeby i warunki	local needs and conditions

M

media	media
memorandum	memorandum
meritum skargi	merits of the complaint

meritum skargi indywidualnej/
skargi międzypaństwowej
mienie/własność
minimalny poziom dolegliwości
minimalny stopień ochrony, do której
uprawnieni są obywatele na podstawie
rządów prawa w społeczeństwie
demokratycznym
mniejszość
mniejszość narodowa
monitorowanie korespondencji
osadzonych/telekomunikacji/ telefonów

moralność
możliwość zastosowania

merits of individual application/
inter-state application
possessions
minimum level of severity
minimum degree of protection to which
citizens are entitled under the rule of
law in a democratic society

minority
national minority
monitoring of prisoners'
correspondence/telecommunications/
telephones
morals
applicability

N

na pierwszy rzut oka
nacionalizacja
nadużycie prawa do skargi
nadzór edukacyjny
nakaz aresztowania
nakaz zwolnienia
nałożenie grzywny
naprawienie
naruszać interes wymiaru
sprawiedliwości
naruszenie
nauka religii
negatywny obowiązek
negocjacje
nękanie
nie ma kary bez ustawy
nie ma przestępstwa bez ustawy
nie ma wystarczających środków
niedopuszczalność
nieletni
niehumanitarne karanie
niehumanitarne traktowanie
niemożność zastosowania

prima facie
nationalisation
abuse of the right of petition
educational supervision
arrest warrant
order release
imposition of fine
redress
prejudice interests of justice

violation
religious instructions
negative obligation
negotiations
harassment
nulla poena sine lege
nullum crimen sine lege
has not sufficient means
inadmissibility
minors
inhuman punishment
inhuman treatment
inapplicability

nieobecność [w]
nieoficjalne podsumowanie
nierzetelność postępowania
nieskuteczność środków
nieślubne dziecko
nieudzielenie informacji szybko
nieuzasadnione dalsze badanie
nieważny
niewolnictwo
niewyczerpanie
niewyczerpanie środków krajowych
niewykonanie
niezależny trybunał
niezbędne w demokratycznym społeczeństwie
niezdolność do zapewnienia zgodności z wyrokiem
niezgodne z prawem aresztowanie
niezidentyfikowany sprawca
niezwłocznie
niezwłocznie poinformowany
notyfikacja
notyfikacja derogacji

absentia [in]
non-official summary
unfairness of proceedings
ineffectiveness of remedies
child born out of wedlock
lack of promptness of information
continued examination not justified
null and void
slavery
non-exhaustion
non-exhaustion of domestic remedies
non-enforcement
independent tribunal
necessary in a democratic society

inability to secure compliance with the judgment
illegal detention
unidentified perpetrator
promptly
promptly informed
notification
notification of a derogation

O

obiektywne i racjonalne uzasadnienie
obowiązek odbycia służby wojskowej
obowiązek prawny
obowiązek przewidziany prawem
obowiązki i odpowiedzialność
obowiązkowy
obrona przed bezprawną przemocą
obrona przez pomoc prawną
obrona własna
ochrona dobrego imienia innych
ochrona moralności
ochrona nieletnich
ochrona porządku
ochrona porządku

objective and reasonable justification
obligation of performing military service
legal obligation
obligation prescribed by law
duties and responsibilities
compulsory
defence from unlawful violence
defence through legal assistance
self-defence
protection of the reputation of others
protection of morals
protection of juveniles
prevent disorder
prevention of disorder

ochrona porządku publicznego
ochrona praw
ochrona praw i wolności innych

ochrona własności
ochrona zdrowia
ochrona życia prywatnego stron
oczywiście bezzasadny
oddalenie
oddalenie odwołania/apelacji
odmowa
odmowa dostępu do prawnika
odpowiedni czas
odpowiednie możliwości
odpowiedzialność
odpowiedzialny na podstawie
Konwencji
odrębne postępowanie
odroczyć sprawę
odrzuć czyjeś wniosku o
zwolnienie
odrzuć odwołania
odsetki
odszkodowanie
odszkodowanie
odwołanie/apelacja na podstawie
kwestii prawnych
odwołanie do Wielkiej Izby
odwołujący się
ofiara
ogólne zasady prawa
międzynarodowego
ogólne zasady prawa uznawane przez
cywilizowane narody
ogólny interes
ograniczenia w celu ochrony praw
innych osób
ograniczenia w celu ochrony
społeczeństwa demokratycznego
ograniczenia w korzystaniu z
ograniczania praw

protection of public order
protection of the rights
protection of the rights and freedoms
of others
protection of property
protection of health
protection of private life of the parties
manifestly ill-founded
dismissal
dismissal of appeal on points of law
refusal
denial of access to lawyer
adequate time
adequate facilities
liability
liable under the Convention

separate set of proceedings
adjourn the case
rejection of one's application for release

rejection of appeal
default interest
compensation
indemnification
appeal on a point of law

referral to Grand Chamber
appellant
victim
general principles of international law

general principles of law recognised by
civilized nations
general interest
limitations to protect the rights of others

limitations to protect democratic society

limitation on use of restrictions on rights

ograniczenie swobody poruszania się	restriction on freedom of movement
ograniczona jurysdykcja	limited jurisdiction
okoliczności sprawy	circumstances of the case
okres/reguła sześciu miesięcy	six-month period/rule
określenie	determination
określić	determine
okresowa kontrola zgodności z prawem tymczasowego aresztowania	periodic review of the continuing lawfulness of detention
opieka nad dziećmi	custody of children
opinia polityczna lub inna	political or other opinion
opinia publiczna	public opinion
opinia uzupełniająca	supplementary opinion
opodatkowanie	taxation
organ krajowy	national authority
organizacja pozarządowa	non-governmental organisation
organy sądowe	judicial authorities
orzecznictwo	case-law
orzecznictwo	jurisprudence
osadzenie w więzieniu	imprisonment
oskarżony o popełnienie przestępstwa	charged with criminal offence
osoby chore psychicznie	persons of unsound mind
otrzymywać i przekazywać informacje i opinie	receive and impart information and ideas

P

partia polityczna	political party
pełnomocnictwo	power of attorney
pilna potrzeba społeczna	pressing social need
pluralizm w edukacji	pluralism in education
po skazaniu	after conviction
pochdzenie narodowe	national origin
pochodzenie społeczne	social origin
pochodzić	originate
poddanie się	surrender
podlegające egzekucji/wykonalne orzeczenie sądu	enforceable judicial decision
podpisanie i ratyfikacja	signature and ratification
podstawowe wady postępowania	fundamental defect in proceedings

podstawowe wartości społeczeństwa demokratycznego	fundamental values of a democratic society
podstawowe wolności	fundamental freedoms
"właściwe" i "wystarczające" podstawy	grounds "relevant" and "sufficient"
podżeganie do nienawiści i wrogości	incitement to hatred and hostility
pokojowe zgromadzenie	peaceful assembly
połączenie rodziny	reunion of family
pomoc prawna	legal aid or assistance
pomyłka sądowa	miscarriage of justice
poniżająca kara	degrading punishment
poniżająca kara	humiliating punishment
poniżające traktowanie	degrading treatment
ponowne sądenie/karanie w tej samej sprawie	double jeopardy
ponowny proces	retrial
popęlnić przestępstwo	commit an offence
porównywalna sytuacja	comparable situation
porządek publiczny	public order
postanowienie o dopuszczalności	admissible/ilicity/decision
postawienie przed kompetentnym organem	bringing before competent authority
postawienie przed kompetentnym organem prawnym	bringing before competent legal authority
postępowanie administracyjne	administrative proceedings
postępowanie cywilne	civil proceedings
postępowanie dyscyplinarne	disciplinary proceedings
postępowanie egzekucyjne	enforcement proceeding
postępowanie karne	criminal proceedings
postępowanie kontradiktoryjne/ rozprawa kontradiktoryjna	adversarial trial/adversarial hearing
postępowanie przed sądem konstytucyjnym	constitutional proceedings
postępowanie w rozsądnym terminie	trial within a reasonable time
poszanowanie domu	respect for home
poszanowanie korespondencji	respect for correspondence
poszanowanie przekonanych filozoficznych rodziców	respect for parents' philosophical convictions
poszanowanie życia prywatnego	respect for private life
poszanowanie życia rodzinnego	respect for family life
poufność	confidentiality
powództwo o odszkodowanie	action for damages

powszechne wybory	universal suffrage
pozbawienie mienia	deprivation of possession
pozbawienie praw rodzicielskich	withdrawal of parental rights
pozbawienie własności	deprivation of property
pozbawienie własności	taking of property
pozbawienie wolności	deprivation of liberty
pozwane państwo strona	defendant state party
pozytywne obowiązki	positive obligations
praca przymusowa	forced labour
praca przymusowa	compulsory labour
praca wymagana od aresztowanego	work required of detainee
praca, która ma być wykonana w czasie warunkowego zwolnienia	work required to be done during conditional release
praktyczna i skuteczna ochrona	practical and effective protection
praktyka administracyjna	administrative practice
praktyka religijna	religious practice
prasa/media	press
prawa bezwzględne	absolute rights
prawa i obowiązki o charakterze cywilnym	civil rights and obligations
prawa i wolności mogące podlegać uchyleniu	derogable rights and freedoms
prawa i wolności o charakterze bezwzględnym (nie podlegające uchyleniu)	non-derogable rights and freedoms
prawa kwalifikowane	qualified rights
prawa polityczne	political rights
prawnik	lawyer
prawo do dostępu do	right of access to
prawo do obrony	rights of defence
prawo do skargi do	right of petition to
prawo do skargi indywidualnej	right to individual application
prawo do skutecznego środka odwoławczego	right to an effective remedy
prawo do wolności/bezpieczeństwa	right to liberty/security
prawo do zawarcia związku małżeńskiego	right to marry
prawo krajowe	domestic legislation
prawo krajowe	national law
prawomocna/ostateczna decyzja krajowa	final domestic decision

prezydenckie ułaskawienie	presidential pardon
problem systemowy	systemic problem
procedura przewidziana przez prawo	procedure prescribed by law
proceduralne gwarancje kontroli	procedural guarantees of review
proporcjonalność	proportionality
proporcjonalny do uprawnionego zamierzonego celu	proportionate to the legitimate aim pursued
prowadzenie postępowania	conduct of the proceeding
przedawniony	statute-barred
przedłużenie tymczasowego aresztowania	extend the detention on remand
przedstawiciel	representative
przedstawiciel Rzeczypospolitej Polskiej w Europejskim Trybunale Praw Człowieka	representative of Poland at the European Court of Human Rights
przekazać	transmit
przekonania religijne i filozoficzne rodziców	parents' religious and philosophical convictions
przekonująco wykazać	convincingly demonstrate
przeniesienie własności	transfer of the property
przepisy mające zastosowanie	applicable provisions
przesłuchanie	interrogation
przesłuchanie świadków	examination of witnesses
przestępczość nieletnich	juvenile delinquency
przestępstwo karne	criminal offence
przestępstwo mniejszej wagi	minor offence
przestrzeganie	observance
przeszkodzić w wykonaniu prawa do skargi	hinder the exercise of the right of petition
przeszukiwanie	search
przeważać	outweigh
przewidywalność	foreseeability
przewidziane prawem (przez prawo)	provided by law
przewidziane przez prawo	prescribed by law
przewlekłe postępowanie	unreasonably long (procedure)
przewlekłość postępowania	excessive length of proceedings
przydzielić	allocate
przygotowanie obrony	preparation of defence
przyjęcie wyroku	adoption of a judgment
przymus (administracyjny)	coercion (administrative)
przymusowa ewakuacja	forced evacuation

przypisywalność
przystąpić do związków zawodowych
przywrócenie stanu poprzedniego
przyznać pomoc prawną
psychiczne udręczenie/cierpienie
publiczny
publiczny interes

imputability
join trade unions
restitutio in integrum
grant legal aid
mental anguish/suffering
public
public interest

R

racjonalne i obiektywne uzasadnienie
racjonalność tymczasowego
aresztowania
radca prawny
rażące naruszenia
refundacja/wynagrodzenie/zwrot
religia
renta dla osób niepełnosprawnych
reputacja/dobre imię
rewizja wcześniejszego wyroku
roszczenie
równość broni
równość wobec prawa
rozgłos
rozległy
rozpowszechnianie
rozprawa odbywająca się ustnie
rozsądne okresy przerwy
rozsądnie niezbędny dla zapobieżenia
przestępstwu
rozsądnie niezbędny dla zapobieżenia
ucieczce
rozsądny stosunek proporcjonalności

rozsądny termin
rozwiązanie
(stowarzyszenia, partii politycznej, etc.)
Rząd
rządy prawa
Rzecznik Praw Obywatelskich

reasonable and objective justification
reasonableness of pre-trial detention

duty solicitor
gross violations
reimbursement
religion
disability pension
reputation
revision of an earlier judgment
claim
equality of arms
equality before the law
publicity
extensive
dissemination
oral hearing
reasonable intervals
reasonably necessary to prevent offence

reasonably necessary to prevent fleeing

reasonable relationship of
proportionality
reasonable time
dissolution
(of an association, political party, etc.)
The Government
rule of law
Ombudsperson

rzeczywisty wymóg
rzetelna rozprawa
rzetelność postępowania

genuine requirement
fair hearing
fairness of proceedings

S

sąd krajowy
sąd odwoławczy/apelacyjny
sąd ustanowiony ustawą
sąd wyższej instancji
sądy powszechne
sam, bez dodatkowych informacji
sędzia lub inny urzędnik wykonujący
władzę sądową
Sekretarz Generalny
sformułowanie
sierżant policji
skarga
skarga indywidualna
skarga kasacyjna/kasacja
skarga obywatelska
skarga zbiorowa
skarżące Państwo-Strona
skarżący
skazanie
skład
skreślanie skarg
skuteczność śledztwa w sprawie
(zabójstwa)
skuteczny dostęp do sądu
skuteczny środek
skuteczny środek krajowy
słuszne zadośćuczynienie
służba cywilna
służba o charakterze wojskowym
służba publiczna
służba wojskowa
służba wymagana w nagłych wypadkach
służba zastępcza
służebność

national court
court of appeal
tribunal established by law
higher tribunal
ordinary courts
taken alone
judge or other officer exercising
judicial power
Secretary General
wording
police surgeon
complaint
individual application/petition
cassation appeal
actio popularis
collective complaint
applicant State party
applicant
conviction
composition
striking out applications
effectiveness of investigation
into (murder)
effective access to a court
effective remedy
effective domestic remedy
just satisfaction
civil service
service of a military character
public service
military service
service exacted in case of emergency
substitute service
servitude

spokojne korzystanie z własności	peaceful enjoyment of possessions
społeczeństwo demokratyczne	democratic society
spór	dispute
sprawa	case
sprawa międzypaństwowa	inter-State case
sprawa rozstrzygnięta	matter resolved
sprawiedliwa podstawa	equitable basis
sprzeciw sumienia/klauzula sumienia	conscientious objection
stan niebezpieczeństwa publicznego	time of emergency
stan zagrażający życiu narodu	threat to the life of the nation
stanowić	constitute
staranność	diligence
stłumić zamieszki lub powstanie	quell riot or insurrection
stosowanie prawa karnego/cywilnego wstecz	retroactive application of criminal/civil law
stronniczy	biased
surowsza kara	heavier penalty
swoboda poruszania się	freedom of movement
swoboda poruszania się	liberty of movement
swoboda przekazywania informacji	freedom to impart information
swoboda wypowiedzi	freedom of expression
system pomocy prawnej	scheme for free legal aid
sytuacja o charakterze ciągłym	continuing situation
szczebel jurysdykcji	level of jurisdiction
szczególne okoliczności	special circumstances
szczególne okoliczności sprawy	particular circumstances of the case
szczególny poziom dolegliwości	particular level of severity
szczegółowe informacje	information in detail
szkoda majątkowa	material damage
szkoda majątkowa	pecuniary damage
szkoda moralna/niemajątkowa	moral damage
szkoda niemajątkowa	non-pecuniary damage
szybka i szczegółowa informacja	prompt and detailed information
szybka kontrola sądowa	prompt judicial control
szybki proces	prompt trial
szybko postawiony przed sędzią lub innym funkcjonariuszem uprawnionym przez prawo do wykonywania władzy sądowniczej	brought promptly before judge or other officer authorised by law to exercise judicial power
szybkość kontroli	speediness of review

Ś

środek tymczasowy	interim measure
środek tymczasowy	provisional measure
środki indywidualne	individual measures
środki niezbędne dla dobra dziecka	measures necessary in the interests of children
środki o charakterze ogólnym	measures of a general character
środki podobne do wywłaszczenia	measures similar to expropriation
środowisko	environment
świadczenie	allowance
świadek	witness

T

tajemnica korespondencji	secrecy of correspondence
tajne głosowanie	secret ballot
tajne wybory	elections by secret ballot
tajny nadzór	secret surveillance
taka sama kwestia jak poddana innej procedurze	same as matter submitted to other procedure
taka sama kwestia, jak już badana	same as matter already examined
takie same warunki	same conditions
tortury	torture
tortury w areszcie policyjnym	torture in police custody
traktowanie	treatment
Trybunał uznaje...	Court holds ...
trzecia strona	third party
tworzyć związki zawodowe/ przystąpić do związków zawodowych	form/join trade unions
tymczasowe aresztowanie	detention on remand
tymczasowe aresztowanie	pre-trial detention
tymczasowe aresztowanie	remand in custody

U

ubiegający się o azyl	asylum-seeker
uchodźca	refugee
uchylenie	derogation

uchylenie w czasie wojny lub innego niebezpieczeństwa publicznego	derogation in time of war or other public emergency
uczucie strachu, udręczenia i poniżenia	feeling of fear, anguish and inferiority
ugoda	friendly settlement
ujawnienie tożsamości	disclosure of identity
umieszczenie w areszcie	placement in custody
u niewinnienie w pierwszej instancji	acquittal at first instance
upływ czasu	lapse of time
upływ terminu	expiry of time-limit
uprawnienie do uchylenia orzeczenia sądu	power to overturn decision of the court
uprowadzenie	abduction
urzędnik sądowy	judicial officer
usprawiedliwić ingerencję	justify the interference
ustanowiony przez prawo	established by law
ustne oświadczenie	oral submission
utrata własności	loss of property
utrzymanie autorytetu i bezstronności sądownictwa	maintaining the authority and impartiality of the judiciary
uzależnieni od narkotyków	drug addicts
uzasadnienie	reasoning
uzasadnione podejrzenie	reasonable suspicion
uzasadniony cel	legitimate aim
uzasadniony interesem publicznym w społeczeństwie demokratycznym	justified by the public interest in a democratic society
uzasadniony zamiar	legitimate purpose
uzewnętrznianie religii lub wyznania	manifest religion or belief
uznać roszczenie skarżącego	grant applicant's claim
uznany za winnego zgodnie z prawem	proved guilty according to law
uzupełnić braki formalne	rectify the shortcomings
użycie siły/przemocy	use of force/violence

W

w charakterze	in the capacity of
w mocy	in force
wartości społeczeństwa demokratycznego	values of a democratic society
warunki aresztowania	conditions of detention
warunkowe zwolnienie	conditional release

wąska interpretacja	narrow interpretation
wezwanie świadków	summon the witness
wiążący wyrok	binding judgment
wiek odpowiedzialności karnej	age of criminal responsibility
wiek uprawniający do zawarcia małżeństwa	marriageable age
więzień/osadzony	prisoner
władza publiczna	public authority
władza rodzicielska	parental authority
właściwa praktyka krajowa	relevant domestic practice
właściwe prawo krajowe	relevant domestic law
właściwość czasowa	<i>ratione temporis</i>
właściwość miejscowa	<i>ratione loci</i>
właściwość osobowa	<i>ratione personae</i>
właściwość rzeczowa	<i>ratione materiae</i>
właściwy organ prawny	competent legal authority
właściwy sąd	competent court
własność	property
włóczędzy	vagrants
wnieść skargę	lodge an application
wniosek o uchylenie tymczasowego aresztowania	application for release from detention
wojna albo stan niebezpieczeństwa publicznego zagrażającego życiu narodu	war or other public emergency threatening the life of the nation
wolne wybory	free elections
wolność pokojowych zgromadzeń	freedom of peaceful assembly
wolność i bezpieczeństwo osobiste	physical liberty and security
wolność korespondowania	freedom of correspondence
wolność manifestowania przekonań religijnych	freedom to manifest religion
wolność mediów	freedom of the press
wolność myśli	freedom of thought
wolność osobista	liberty of person
wolność otrzymywania informacji	freedom to receive information
wolność przyjmowania poglądów	freedom to receive ideas
wolność stowarzyszania się	freedom of association
wolność sumienia	freedom of conscience
wolność wyboru miejsca zamieszkania	freedom to choose a place of residence
wolność wyrażania opinii	freedom of opinion

wolność wyrażania podglądów	freedom to impart ideas
wolność wyznania	freedom of religion
wrażliwość	vulnerability
wspólna opinia	joint opinion
wspólna podstawa	common ground
wspólnota religijna	religious community
wstępny sprzeciw/śledztwo	preliminary objection/investigation
wszczęć postępowanie	take proceedings
wybór ustawodawcy	choice of the legislature
wydać wyrok	deliver a judgment
wydalenie	expulsion
wydalenie ze służby cywilnej	dismissal from civil service
wydalić	expel
wydanie/przekazanie	rendition
wykonać aresztowanie zgodne z prawem	effect lawful arrest
wykonywanie jurysdykcji	exercise the jurisdiction
wykorzystać krajowe środki	exhaust domestic remedies
wykorzystanie krajowych środków	exhaustion of domestic remedies
wyłączenie jawności	exclusion of public
wyłączenie mediów	exclusion of press
wymagany przez interes wymiaru sprawiedliwości	required by interests of justice
wypowiedź ocenna	value judgment
wyrok	judgment
wyrok ogłoszony publicznie	public judgment
wyrok oparty o zasadę słuszności	ruling on an equitable basis
wyrok pilotażowy	pilot judgment
wyroki mają z istoty charakter deklaratoryjny	judgments are essentially declaratory in nature
Wysoka Układająca się Strona	high contracting party
wywłaszczenie	expropriation
wznowić postępowanie	reopen the proceedings

Z

zabezpieczenie społeczne	social security
(przymusowe) zaginięcie	(forced) disappearance
zagrożenie dla życia skarżącego	threat to applicant's life
zagrożenie porządku publicznego	public emergency

zajęcie czegoś/konfiskata	seizure of
zakaz	prohibition of
zakaz dyskryminacji	prohibition of discrimination
zakaz nadużycia praw	prohibition of abuse of rights
zakaz niewolnictwa i pracy przymusowej	prohibition of slavery and forced labour
zakaz pozbawiania wolności za długi	prohibition of imprisonment for debt
zakaz tortur	prohibition of torture
zakaz wydalania własnego obywatela	prohibition of expulsion of a national
zakaz zastrzeżeń	prohibition of reservations
zakaz zbiorowego wydalania cudzoziemców	prohibition of collective expulsion of aliens
zakres ściśle uzasadniony okolicznościami sprawy	extent strictly required by situation
zakres (margines) swobody	margin of appreciation
zakres kontroli sądowej	scope of court review
zaległe odsetki	outstanding interest
założyć rodzinę	found a family
zamieszkanie	residence
zapewnić obecność świadków	obtain attendance of witnesses
zapewnić wypełnienie zobowiązania zawartego w prawie	secure fulfilment of obligation prescribed by law
zapewnić wypłatę należności lub kar pieniężnych	secure the payment of contributions or penalties
zapobieganie nielegalnemu przekroczeniu granicy	prevent unauthorised entry into country
zapobieganie przestępstwu	prevention of crime
zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych	prevention of spreading of infectious diseases
zapobieganie ucieczce	prevent escape
zapobieganie ujawnieniu informacji uzyskanej poufnie	preventing the disclosure of information received in confidence
zarzut	allegation
zarzut karny	criminal charge
zarzut niedopuszczalności	plea of inadmissibility
zarzuty	charges
zasada powagi rzeczy osądzonej	<i>ne bis in idem/non bis in idem principle</i>
zasada szacunku	rule of respect
zasądzić odszkodowanie/odszkodowanie	award compensation/damages
zasądzić zadośćuczynienie pieniężne	make financial award

zastępcza służba cywilna	alternative civil service
zastępcza służba cywilna	civilian substitute service
zastraszenie	intimidation
zastrzeżenia	reservations
zatrzymanie	apprehension
zawężająca wykładnia/interpretacja	restrictive interpretation
zbiorowa kara	collective punishment
zbiorowe korzystanie z wolności	collective exercise of freedom
wyrażania opinii	of expression
zdanie odrębne	dissenting opinion
zdanie odrębne do uzasadnienia	concurring opinion
wyroku/zdanie równoległe	
zestawienie faktów	statement of fact
zeznawać w procesie	testify at trial
zezwolenie na demonstrację	permit for a demonstration
zgodne z prawem ograniczenia	lawful restrictions
zgodne z prawem zatrzymanie lub	lawful arrest or detention
aresztowanie	
zgodnie z prawem	in accordance with law
zgodność postępowania z prawem	lawfulness of proceedings
zgodność z Konwencją	compatibility with the Convention
zgodny z prawem nakaz sądu	lawful order of a court
złe traktowanie osób tymczasowo	ill-treatment of detainees/in custody
aresztowanych/w areszcie	
zmiana religii lub wierzenia	change religion or belief
zniesienie kary śmierci	abolition of the death penalty
zniesławienie	defamation
zniszczenie mienia i domu	destruction of possessions and home
zobowiązania międzynarodowe	international obligations
zobowiązania podjęte przez strony	engagements undertaken by parties
związek przyczynowy	causal link
zwłoka w postępowaniu	delays in the proceedings
zwłoka w wypłacie odszkodowania za	delays in payment of compensation
wywłaszczenie	for expropriation
zwolnienie lekarskie	sick leave
zwolnienie na czas trwania postępowania	release pending trial
zwolnienie od obowiązku wykorzystania	exemption from exhaustion
krajowych środków	of domestic remedies
zwolnienie z opłat sądowych	waiver of the court fees
zwrot własności	restitution of property
zwykle obowiązki obywatelskie	normal civic obligations

Ż

życie

życie narodu

życie prywatne

życie rodzinne

życie społeczności

żywy instrument

life

life of the nation

private life

family life

life of the community

living instrument

The glossary has been developed by the Human Rights National Implementation Division of the Directorate General of Human Rights and Rule of Law, under the HELP umbrella. It is intended to guide legal professionals from Council of Europe member states in using the correct terminology when they make Convention-based arguments in national proceedings and to correctly understand when reading judgments in English.

Glosariusz został zredagowany przez Wydział do Spraw Krajowej Implementacji Praw Człowieka Dyrektoriatu Generalnego do Spraw Praw Człowieka i Rządów Prawa, pod auspicjami HELP. Ma na celu pomóc prawnikom z krajów członkowskich Rady Europy w stosowaniu poprawnej terminologii przy formułowaniu argumentów konwencyjnych w postępowaniach krajowych oraz w prawidłowym rozumieniu wyroków w języku angielskim.

www.coe.int/nationalimplementation

www.coe.int

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

Rada Europy to wiodąca na kontynencie organizacja praw człowieka. Ma 47 państw członkowskich, w tym 28 członków Unii Europejskiej. Wszystkie państwa członkowskie Rady Europy przystąpiły do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, traktatu stworzonego po to, by chronić prawa człowieka, demokrację i rządy prawa. Europejski Trybunał Praw Człowieka nadzoruje implementację Konwencji w państwach członkowskich.

